

FIGYELŐ

A Szei leánycsoportja

A Szei nagy egésze magyarság-építő munkájában a deákságot tehetségének és képességének megfelelő helyre állította. Fiúk és lányok szabadidejükben hivatásukkal összhangban veszik ki részüket ebből a munkából.

A lányok minden Szei munkában éppúgy részt vesznek, mint a fiúk. De ezt az együttműködést nem találták a lányok eléggé.

Már a múlt tanév végén megindult a lányok közt a mozgolódás, hogyha az orvos-, a vegyész-, a gyógyszerész-, a tanárjelöltek külön-külön hivatáscsoportba vannak összefogva, s abban a hivatásuk külön kérdéseivel foglalkoznak, akkor kívánatos lenne az is, hogy mi lányok a külön női hovatásunkra is külön női közösségi munkával készüljünk s azokat a kérdéseket fölvető, föladatait átadó összejöveteleken meg is beszéljük.

A leánycsoport a múlt énekvégi alapszabálymódosítás alkalmával meg is kapta jogi keretét az új alapszabályzatban.

Még mielőtt a rendszeres összejövetelekkel irányított külön lányunkánk megindult volna, megkezdük a Szei egészének a munkájában azt a részt, amely lánykezekbe való. Megkeresük, hogy a roppant rohanásban hol van lányok gondos kezére legjobban szükség.

Szabadidőnkben a Szei irodában dolgoztunk: összejövetelekre mi küldtük szét a meghívókat, mi rajzoljuk a plakátokat a hirdető táblákra, mi vállaljuk nem egyszer a Szeedi Hid szétküldését, mi tartjuk nyilván a tagokat. Mi díszítjük Szei Otthonunkat, kézimunkával, virágokkal, népi virágvázzakkal. Vasárnaponként helyettesítjük az Otthon falatozójának altisztjét: mi szolgáljuk ki a deákságot. A vöröskeresztes gyűjőnapokon az egyetem előtti urnaszolgálatot és perselyezést mi vállaljuk és osztjuk el munkáját egymás között, évenként két-két napon át. Ezt a munkát később nagyobb területre szélesítettük ki. Láttuk ugyanis, hogy ez a szolgálat jól kapcsolódik bele a Szei évi munkatervének megvalósításába, s ezzel országos deákügyeket, országos közösségi munkát lendít előre. Keressük azokat a lehetőségeket, ahol tanulmányaink mellett a nagy közönségnek használhatunk. Még a nyári szünetben leány — szeis — munkatábor alakult Kalotaszentkirályon.

A tiszta magyar faluban öt héttel szolgálták a lányok azokat a családokat, melyekben a fronton állt helyt a családfő, amelyekben több gyereknek kellett a mindennapi kenyerét megkeresni. Szolgálták őket kórházi munkával: főzéssel, takarítással, kertti, de még mezei munkával is. Nem is annyira maga a segítség volt ebben a munkában a fontos, hanem inkább az az életre elhárító jelentőségű közösségi élmény, amit a lányok sok kedves emlékképben magukba zárva elhoztak Kalotaszentkirályról.

Mindig szorosabban kapcsolódtunk bele a vöröskereszt munkába: hadigondozott családok és sebesültek látogatásával. Egy lány, vagy egy család látogatását kapta, vagy kórházlátogatásra vállalkozott. Nem akadályozta ez a munka a rendszeres egyetemi munkájában és közvetlen Szei közösségi munkájában sem a vállalkozókat.

Az orvostanhallgató lányok a hadikórházakban orvosi segítőmunkát, más hallgatók pedig a sebesültek foglalkoztatását, velük való beszélgetést, felolvasást, levélírást vállaltak.

A teljes rendszeres munkát közvé-

Gyökeres reform — követendő példa

Itt-ott becsapódott a magyar szellemi életbe a spanyol egyetemi reformról szóló tervek ismertetése, de nem történt körülötte nagyobb gyűrűsödés. Csak néhányan vették figyelembe és próbáltak vele kapcsolatban állást foglalni. A számunkra mindig rokonszenves új spanyol szellemiségnek eme legfrissebb megnyilatkozása bennünk is élő titkos vágyaknak ad megnyilatkozási formát.

Sokkában fájó érzésként él a világnézeti alapok hiánya. Az egyetemen kemény munkával a maga szakjában erősen előremehet (legalább is a halgatóság legjava), de amikor világnézetről van szó, felborul minden. Az új spanyol közoktatásügyi miniszter megérzett ebből a lábbal felfelé állásból valamit és terveinek ismertetésekor a legkomolyabb következtetésig ment el. Az egyetem egyensúlyát igyekszik visszaállítani: az ellentétet, ami a tudományos és világnézeti képesség között fennáll, áthidalni.

Minden spanyol vezetőembert el akar vezetni az Isterhez és a nemzet közösségéhez. Az összes karok hallgatóinak kötelessége lesz, hogy meg-

felelő módon elélyüljenek a hittudományokba és azokból bizonyos vizsgákat is letegyenek. Ugyanúgy meg kell ismernie az újonnan megépülő spanyol középosztálynak a Falangemozgalom eszmeiségét is, amely a világnézet emberi, politikai oldalán tesz jártassá. Itt a lényeg a hispanitásgondolatból fakadó spanyol küldetés-tudat. A harmonia után epekedő emberiség nagy vágya mutatkozik meg ebben az elgondolásban.

Az új tervezet igyekszik beleszólni a diákok életébe is. Minden hallgató köteles állami kollégiumban vagy internátusban lakni, ahol teljes ellátásban és szellemi irányításban részesülnek. A szociális helyzetet és a szabad szellemek szertelen gárázsdalkodását illetően felmérhetően jelentőségi ez.

Megfürdik a nagy kincsekre éhes lelkünk ezekben a kedvünkre való elgondolásokban. Új kor, új szellem születik. Mi is várjuk...

K—S—r

leménykutatással kezdtük. Kérdőíveket osztottunk ki, melyekre húszas csoportokban feleltek a lányok. Ezekben a kisebb csoportokban bensőségesebb hangulatban feleltek a kérdésekre. Ebben adták adatait a leánycsoport vezetőnek, mikor és mennyi időt áldozhatnak közösségi munkára. Ezzel a kérdéssel olyan tükröt állítottunk a lányok elé, amelyben a leglényegesebbeket egyben megláthattuk. Meglátszott belőle főképpen az, hogy a lányok elsősorban és legnagyobb részben a szó igazi mély értelmében vett női hivatást tekintik jövőjüknek, nem pedig az egyetemen folytatott tanulmányaik által előkészített pályára lépnek.

Értékes, gazdaglelkű feleségek, anyák akarnak lenni azonban azok is, akik abban a munkában is szerepet vállalnak, amelyre az egyetem készíti föl őket.

A Szei egészének: hivatáscsoport-

jainak és munkaközösségeinek a munkája csak egy részben adja meg a lányoknak az útmutatást női hivatásukra. A leánycsoport adja majd meg a másik részben a tudtaosan összeállított, tervszerű munkájával: összejövetelein — a lányok közösségi munkáján keresztül ezekre a kérdésekre a feleletet.

Az újabb fejlemények folytán sikerült a Szei nagygyűlésére meghívott Ery Emil orsz. cserkészparancsnok személyében a leánycsoport érdeklő problémák számára egy kiváló szakembert kapni. A Szei nagygyűlést követő napon barátságos megbeszélésre gyűltek össze a lányok Ery Emillel, amelyben annyi probléma vetődött fel, hogy közös megegyezés alapján Ery Emil még egyszer lejön. Hasonlóképpen szó van még S'adler Frieda, a női hivatás kérdéseiben országos hírű előadó meghívásáról is.

Leánycsoportvezető.

MÁRCIUS

Testvérlapunk, a Március minden új száma meglepetés, még nekünk is, akik jól ismerjük íróit, ismerjük az erdélyi fiatalok szellemét, felkészültségét, határozottságát. A Március írógárdája barátainkból, bajtársainkból áll, akikkel közös eszményeinkért együtt harcolunk. Mégis mindig meglep, mennyire újat tudnak felhozni, mennyire a lényegre tudják megragadni s milyen eredeti, önálló úton jutnak el ehhez a lényeghez. Ez bennük a legrokonszenvesebb: az ifjúság körében legnépszerűbb eszme — a népi gondolat — harcosai ők is, nem is állhatnak máshová, de sohasem a kitaposott gondolatmenet útján, hanem szinte meghökkenítő bátorsággal a gondolat-erdő legjáratlanabb sűrűjén át érkeznek a csúcsra. Nem félnek szembenézni a sötétséggel, s nem félnek megküzdeni az eltérítő gondolat útvesztőivel. Mind bátor emberek, pedig a szellem bátor szabadsága oly kevéssé van meg ifjúságunkban. Amennyire okunk van aggodalomra, ha a mai magyar ifjúság egészét nézzük, annyira csak jól mondhatunk az erdélyiekről. A

hazatért országgrészek ifjúsága általában nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket, (túlsokat vártunk tőlük) az erdélyi igen. Ez az önálló útkeresés, bátorság sokszor ugyan zsakutcába viszi egy — másik ifjú erdélyi testvérünket, de legalább mer kísérletezni! Egészében pedig az eredménye is helyes ennek az útkeresésnek. A legnagyobb veszély az, hogy elhibázzák magukat. Annyira az »anyaországai« föléllnak, hogy túlságosan csodáljuk őket.

De hát mi rosszat írunk pl. a Március legutóbbi számáról, mely ismét meglepetés volt mindnyájunknak.

Hogy csak egy példát hozunk fel: mennyre helyettünk is szólt Takácsy Miklós kemény bírálata arról a »Csalóka kritikáról«, amelyvel Finta Zoltán a legnagyobb erdélyi írói igyekezett — saját főszerkesztője mögé szorítani. Nem mintha a Keleti Újság állásfoglalása meg tudná állítani irodalmunk folyton haladó karavánját — az ilyen megnyilvánulások ellen végre tiltakoznia kellett az ifjúságnak. Nem a bíráló szabadsága ellen be-

szélünk, sőt az volt véleményünk, hogy a mai kritika általában túlságosan enyhe, de az íróknak személyi, vagy mondvasznált világnézeti »szempontok« szerint való ledorongolását nem hagyhatjuk. Örülünk annak, hogy Takácsy megvédte Tamási Áront s a hirlapi vitából is győztesen került ki. Nem Tamásinak volt szüksége erre a győzelemre: hanem nekünk, hogy az ő írói nagysága mellett szolgáljat fölemeljen bennünket!

K. N. I.

Finnország és diákságunk

Örvendek, hogy ifjúságunk egyre nagyobb tömegei már a külföldi példák megválasztásában is a helyes magyar utat járják. Fölfelé néznek: a számban kicsi, de lélekben nagy rokon nemzet géniuszára, a szabadság és az igazi népuralom hazájára. Finnországnak főként Kodolányi írásai nyomán néhány év óta egész kultusza támadt hazánkban. Nem tudjuk, az a kép, amit a kultusz tárgyáról alkotunk magunknak, mennyire felel meg a valóságnak. Kérdés: Finnország csakugyan olyan tökéletes állam, mint az az ideálkép amit magunknak megformáltunk róla? Ez a kérdés csak örök valóságkeresésünkből, tárgyilagosságunkból fakad, a lényeghez azonban nem sok köze van. Az bizonyos, hogy a finnek messze előttünk járnak s jó, hogy van egy eszme-Finnország, mely várja, hogy kövessük. Örülünk, hogy van ilyen ideál-állam, s ne törődjünk vele, hogy talán ott is van árnyék, sötét és hideg... Örülünk ennek az idegen eszmének, melyet magyarságunk veszélyeztetése nélkül szerethetünk. Hiszen ezt az »idegen eszmet« jórészt magyarok csinálták: azt képzeljük el Finnországról, amit szeretnénk, ha nálunk lenne...

Aprilis 11-én kezdődtek a Kolozsvári Magyar Diákok Szövetsége által rendezett finn-napok. Kiállításokon mutatják be a békés és a háborús Finnországot. Népi, gazdasági, ipari, kereskedelmi és szövetkezeti életét, népoktatását, ifjúsági mozgalmait, katonaságát, a Lotta szervezetet, a magyar-finn kapcsolatok eredményezte sajtótermékeket, s izelítőt adnak a finn művészeti életből is. A kiállítás mellett finn ünnepi est, és előadás-sorozat szolgálja a finn-magyar barátságot. Lélekben mi is ott vagyunk a kolozsvári finn napokon, a finnek kultuszának ünnepén, mely mint minden ünnep, nem áldozai a zűnnepelet előtt, de erősödés az ünneplőnek.

A Szei finn kapcsolatai Mannerheim tábornagy tavalyi szegei diszoktorrá avatásával kezdődtek. Az akkori ünnepekből szervezetünk is derekasan kivette részét, s külön tiszteletet Wuorimaa finn követ előtt. Most folytatódik a kapcsolatok elmélyítése. Greguss Pál a külföldi szolgálat vezetője több ízben tárgyalt a finn követséggel, s finn barátaink már közvetlenül a kapcsolatok felvétele után valóságos kis finn könyvtárral gazdagították a Szei fiataloságát.

KNI